

mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Ved frihedsberøvelse forstås enhver form for tilbageholdelse, fængsling eller anbringelse af en person i et offentligt eller privat forvaringssted, som den frihedsberøvede ikke har tilladelse til frit at forlade, jf. protokollens artikel 4. Afgørelsen om frihedsberøvelse skal være truffet af en offentlig myndighed, på opfordring af en offentlig myndighed eller med samtykke eller indvilligelse fra en offentlig myndighed.

Ombudsmandens udøvelse af inspektionsvirksomhed i henhold til tillægsprotokollen til torturkonventionen vil også omfatte undersøgelser af behandlingen af frihedsberøvede på private institutioner m.v., herunder adgang til alle private tilbageholdelsessteder og dertil hørende anlæg og faciliteter samt frihed til at vælge de steder, der besøges, og de personer, der tales med. Ombudsmanden skal i den forbindelse gives adgang til oplysninger om tilbageholdelsesstederne og de frihedsberøvede personer, herunder antal, behandling og forhold under frihedsberøvelsen. Under besøgene har Ombudsmanden ret til at føre samtaler uden opsyn eller vidner med de frihedsberøvede og med enhver anden person, som efter Ombudsmandens opfattelse kan give relevante oplysninger.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Med forslaget kan Ombudsmanden bestemme, at selskaber, institutioner, foreninger m.v. omfattes af Ombudsmandens virksomhed, i det omfang de pågældende organer ved lov eller administrativt helt eller delvis inddrages under de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning.

De pågældende organer vil blive omfattet af Ombudsmandens virksomhed i samme omfang, som organerne er inddraget under de forvaltningsretlige regler og principper.

Til nr. 5

Det er med forslaget hensigten at præcisere, at Ombudsmanden, i tilfælde hvor den højeste administrative myndigheds stillingtagen er foranlediget af Ombudsmanden, kan fastsætte en længere klagefrist end den 1-årige frist, der følger af ombudsmandslovens § 13, stk. 3.

Ombudsmanden vil i disse tilfælde kunne fastsætte en ny, individuelt fastsat, kortere frist, der løber fra klagerens modtagelse af myndighedens svar.

Til nr. 6

Forslaget har til hensigt at præcisere, at Ombudsmanden i forbindelse med sine inspektioner af institutioner m.v. – ud over gældende ret og god forvaltningsskik – også bedømmer institutionernes og myndighedernes bygnings- og driftsmæssige forhold samt behandlingen af og aktiviteterne for institutionens eller myndighedens brugere ud fra almenmenneskelige, humanitære hensyn. For så vidt angår grundlaget for ombudsmandens inspektioner som national forebyggende mekanisme, henvises desuden til afsnit 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Ombudsmandens inspektioner skal herved medvirke til at skabe den bedst mulige tilværelse for brugeren.

Der henvises i øvrigt til afsnit 6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 og 8

Ifølge de gældende regler påhviler pligten til at meddele Ombudsmanden oplysninger, udlevere dokumenter og udarbejde skriftlige udtalelser de myndigheder, der er omfattet af Ombudsmandens virksomhed. Med de foreslåede ændringer af § 19, stk. 1 og 2, påhviler oplysnings- og udleveringspligten også de private institutioner m.v., der omfattes af Ombudsmandens virksomhed i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 1, 2. pkt.

Med den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 5, indføres hjemmel til, at Ombudsmanden uden retskendelse har adgang til at inspicere private institutioner m.v., hvor personer er eller kan blive berøvet deres frihed, jf. den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 1, 2. pkt. Ved inspektion forstås undersøgelse af både lokaliteter og journaler og andet materiale.

Bestemmelsen forventes kun undtagelsesvis anvendt og alene i det omfang, det skønnes nødvendigt for udførelsen af opgaver efter den valgfri protokol til FN-konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Ombudsmanden er ikke omfattet af lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb, jf. denne lovs § 1, stk. 1, men forudsættes at følge principperne i loven i forbindelse med kontrolbesøg hos private.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det foreslås, at Ombudsmanden undtagelsesvis kan bestemme, at rapporter, udtalelser, redegørelser m.v., foreløbige udgaver heraf samt høringskrivelser og myndighedernes hørings svar først er undergivet akt-